EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.7.2017
COM(2017) 379 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (kokkuvõte)

ARUANNE JÄRELMEETMETE KOHTA, MIS ON VÕETUD SEOSES EUROOPA PARLAMENDI EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE RESOLUTSIOONIDES JA NÕUKOGU EELARVE TÄITMISELE HEAKSKIIDU ANDMISE SOOVITUSES 2015. EELARVEAASTA KOHTA ESITATUD ETTEPANEKUTEGA[1]

0. SISSEJUHATUS

27. aprillil 2017 andis Euroopa Parlament nõukogu soovituse alusel heakskiidu komisjoni 2015. eelarveaasta eelarve täitmisele. Eelarve täitmisele heakskiidu andmine on protsess, mille abil Euroopa Parlament ja nõukogu kontrollivad ELi eelarve täitmist ja pärivad komisjonilt aru selle finantsjuhtimise kohta. Peale komisjoni enda aruannete ELi raamatupidamisarvestuse, ELi eelarve haldamise ja tulemuslikkuse kohta saadakse peamised sisendandmed Euroopa Kontrollikoja aastaaruandest ja eriaruannetest.

2015. eelarveaasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust iseloomustas pidev viljakas institutsioonidevaheline arvamustevahetus ELi rahaliste vahendite haldamise parandamise kohta, et tuua ELi kodanikele kasu. Euroopa Parlamendis 2017. aasta aprillis peetud lõpparutelul toetasid Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamised osalejad **suuremat keskendumist tulemustele**, kinnitades, et tulemuste saavutamine ELi eelarvega t on sama tähtis kui ametlike eeskirjade järgimise tagamine. See on täielikult kooskõlas komisjoni tulemustele keskenduva ELi eelarve algatusega, mille eesmärk on pöörata suuremat süstemaatilist tähelepanu tõhususele ja tulemustele ning lihtsustada samal ajal ELi eelarve eesmärkide ja mõju mõistmist kodanike ja sidusrühmade jaoks. Ka Euroopa Kontrollikoda kohustus oma aastaaruande edasiarendamist jätkama ja keskenduma rohkem tulemuslikkusele.

Eelarve täitmisele heakskiidu andmine on pidev protsess, mis võimaldab õppida minevikust, et parandada ELi kulutusi tulevikus. Komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raportöör Joachim Zeller väljendas parlamendi täiskogu istungil toimunud arutelul soovi, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise resolutsiooni järgitaks nõuetekohaselt. Et anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu prioriteetide kohta **kiiremat tagasisidet**, otsustas komisjon alustada sel aastal järelmeetmete aruande koostamist juba juulis.

Siinses aruandes käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamisi ettepanekuid eelarve täitmisele heakskiidu andmisel ja see moodustab osa ELi 2016. aasta eelarve ühtsest finantsaruandluspaketist. Aruandes keskendutakse eelkõige 1) ELi rahaliste vahendite tulevikule, 2) eelarve haldamisele ja finantsjuhtimisele, 3) liidu eelarve täitmise tulemustele ja 4) Aafrika rahutagamisrahastu haldamisele.

Üksikasjalikke vastuseid Euroopa Parlamendi ja nõukogu konkreetsetele ettepanekutele eelarve täitmisele heakskiidu andmisel, sealhulgas Euroopa Kontrollikoja eriaruannetega seoses esitatud ettepanekutele, käsitleti ka 2015. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses ja need avaldatakse hiljem.

[1] Koostatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 319 lõikele 3, finantsmääruse artiklile 166, üheksanda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse artikli 119 lõikele 5 ja kümnenda Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatava finantsmääruse artiklile 144.

1. PEAMISED ETTEPANEKUD ELI RAHALISTE VAHENDITE TULEVIKU KOHTA

Raportöör Joachim Zeller märkis, et ELi 2015. aasta eelarve abil tuli toetada pikemaajalisi poliitilisi eesmärke, näiteks komisjoni poliitilisi prioriteete ja strateegiat „Euroopa 2020“, samuti reageerida eri poliitikavaldkondades tekkinud kriisiolukordadele, sealhulgas rändele. Sellega seoses tõstatas ta küsimuse, kuidas saavutada tulevikus parem tasakaal poliitiliste prioriteetide ja eelarvevahendite vahel ning tagada parlamendi kontroll kõikide ELi strateegiatega seotud vahendite puhul.

Samuti väljendas Joachim Zeller muret selliste finantsmehhanismide kasutamise pärast, mida ei rahastata otseselt ELi eelarvest või ei kajastata liidu bilansis, ja võimalike riskide pärast, mis kaasnevad rahastamisvahendite suurema kasutamisega.

Neid küsimusi arutati eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses põhjalikult ja need moodustavad ühe osa järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamise üldisest mõttearendusprotsessist. 2017. aasta märtsis avaldatud komisjoni valge raamat Euroopa tuleviku kohta tekitas üleüldise arutelu 2025. aasta Euroopa ja muu hulgas Euroopa finantsväljavaate üle, mida on üksikasjalikult käsitletud 28. juuni 2017. aasta aruteludokumendis ELi rahanduse tuleviku kohta.

Poliitilist protsessi täiendab rahastamiskavade tõhususe, tulemuslikkuse ja ELi lisaväärtuse läbivaatamine. See aitab kaasa järgmise põlvkonna vahendite ja ELi eelarve ajakohastamise ettevalmistamisele.

Selle kõrval täiustab komisjon tulemustele keskenduva eelarve strateegia raames pidevalt oma aruandlust tulemuste kohta. 2018. aasta eelarve kava juurde kuuluvad programmidega seotud avaldused, milles kirjeldatakse, mis on programmide abil praeguseks saavutatud ja milliseid tulemusi, edusamme ja ülesandeid nende kaudu edaspidi oodatakse. Sel viisil toetatakse tulemuspõhist lähenemist eelarvestamisele.

Punktides 1.1 ja 1.2 selgitatakse lähemalt Euroopa Parlamendi kahte põhimuret.

1.1. POLIITILISTE TEGEVUSKAVADE KOOSTAMISE, POLIITIKAMEETMETE RAKENDAMISE JA FINANTSRAAMISTIKE VAHEL TULEB SAAVUTADA UUS TASAKAAL (ARTIKLID 9–17)

Euroopa Parlament toetas ettepanekuid, mille Euroopa Kontrollikoda esitas 28. oktoobri 2016. aasta teabedokumendis vahekokkuvõtte kohta, leides, et *komisjonil on aeg uurida selliseid valikuid nagu:*

– *viieks aastaks planeeritav ajakohastatav eelarvestamiskava, eesmärkide ja poliitikapõhimõtete läbivaatamise klausel (klauslid) ja ajakohastatav hindamisprogramm;*

– *programmide ja kavade kestuse määramine pigem poliitiliste vajaduste kui finantsplaanimise perioodi pikkuse alusel; nõue, et enne kulutuste kindlaksmääramist tutvustavad liikmesriigid ja komisjon hästi põhjendatud viisil vajadusi seoses a) liidu rahastamise ja b) tulemuste saavutamisega.*

Komisjon uurib kindlasti, milline on kõige sobivam **järgmise mitmeaastase finantsraamistiku pikkus**, et leida õige tasakaal Euroopa Parlamendi ja komisjoni liikmete ametiaegade kestuse ning programmitöö tsüklite ja investeerimise prognoositavuse stabiilsuse vajaduse vahel.

Mitmeaastast finantsraamistikku arutatakse ja see lepitakse kokku omavahendeid käsitleva õigusaktide paketina. Kuna selles määratakse kindlaks liidu peamiste tegevussektorite kulukohustuste assigneeringute aastased ülemmäärad ja

maksekohustuste assigneeringute aastased ülemmäärad, esitatakse rahastamiskavasid käsitlevate õigusaktide ettepanekud, et kajastada ja järgida mitmeaastase finantsraamistiku alusel tehtud poliitilisi ja eelarvelisi valikuid. Seetõttu sisaldavad need õigusaktid üldjuhul **läbivaatamise klausleid**, mis on vastavuses mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase perioodiga.

Veel soovis Euroopa Parlament, et ettepanekud, mida Euroopa Kontrollikoda esitas teabedokumendis vahekokkuvõtte kohta, ja omavahendite kõrgetasemelise töörühma soovitused lisataks järgmise **tulemustele keskenduva eelarve alase eksperdikohtumise** päevakavasse. Komisjon teeb töörühmale ettepaneku arutada Euroopa Parlamendi tõstatatud teemasid. Eksperdikohtumistel on eelarve täitmisega otseselt seotud elementidest juba arutatud ja arutatakse ka edaspidi selliseid teemasid nagu tulemustest aru andmine ja tulemuste kohta saadud teabe kasutamine eelarvetsükli otsustamisprotsessis. Komisjon analüüsib, kuidas lisada kõrgetasemelise omavahendite töörühma soovitused eksperdirühma töösse. Eksperdikohtumistel jagatud kogemusi võetakse arvesse 2017. aasta tulemustele keskenduvat ELi eelarvet käsitleva konverentsi ettevalmistamisel.

Euroopa Parlament kutsub komisjoni üles arvesse võtma ka Pariisi kokkulepet, et suurendada **kliimavaldkonnaga seotud kulueesmärki** ELi eelarves 20 %lt 30 %le. Komisjon on selgitanud oma seisukohta praeguse mitmeaastase finantsraamistiku märgatava muutmise teostatavuse kohta oma vastustes Euroopa Kontrollikoja eriaruandele nr 31/2016,[2] milles hinnatakse komisjoni edusamme kliimavaldkonna kulutuste suurendamisel 20 %ni eelarvest, millega ELi eelarve näitaks muude poliitikavaldkondade prioriteetidega arvestamisel teed ka teistele.

Komisjon püüab ka edaspidi seada eelarvelised kulutused olemasolevas õigusraamistikus vastavusse ELi poliitiliste sihtidega. Praeguse mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõttega on komisjon juba asunud suurendama eelarve suutlikkust toetada ELi prioriteetide elluviimist. Komisjoni ettepanekus ELi tulevaste eelarvete (ja tulevaste mitmeaastaste finantsraamistike) kohta võetakse nõuetekohaselt arvesse liidu poliitilisi prioriteete ja rahvusvahelisi kohustusi. 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku eesmärk on luua ühtlustatud, tõhus ja tulemuslik ELi programmide kogum, mille abil viiakse ellu poliitilisi prioriteete.

1.2. VARIEELARVED TULEKS TUUA LIIDU EELARVE HALDUSALASSE (ARTIKLID 24–27)

Komisjonilt soovitakse ettepanekuid meetmete kohta, mille abil tõhustada ELi eelarve täitmisega seotud liidu rahastamiskorra vahendeid, et tagada läbipaistvus ja usaldusväärsus; hinnata mõju, mida Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) avaldab muudele programmidele ja rahastamisvahenditele; tagada rahastamisvahendite kokkusobivus ELi strateegiaga ja koostada teatis niinimetatud varieelarvete kohta.

Komisjon märgib, et osa neist mehhanismidest loodi selleks, et reageerida euroala kriisile, ja need on valitsustevahelised. Seetõttu jäävad need ELi eelarve raamistikust välja. Muud vahendid, näiteks EFSI ja Euroopa Investeerimisfond, täiendavad ELi eelarve traditsioonilisemaid tulemuste saavutamise mehhanisme, suurendades eelarve ulatust ja võimendavat mõju.

[2] Asub aadressil http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_ET.pdf.

Seepärast on ELi praegune finantssüsteem võimaldanud kaasata vahendeid uute vajaduste jaoks ja saavutada vähemaga rohkem. ELi eelarvevahendite mõju selgitatakse ELi raamatupidamise aastaaruannetes, mida auditeerib Euroopa Kontrollikoda. Et tagada läbipaistvus ja usaldusväärsus, on esitatud ka eriaruanded rahastamisvahendite, usaldusfondide ja Türgi pagulasrahastu kohta.

Seoses Euroopa Parlamendi palvega esitada selle teema kohta teatis märgib komisjon, et valge raamatuga Euroopa tuleviku kohta 2025. aastal on alustatud järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamisele eelnevat üldist arutelu- ja mõttearendusprotsessi. Seda silmas pidades võttis komisjon äsja vastu aruteludokumendi ELi rahanduse tuleviku kohta. ELi finantssüsteemi teemat kavatsetakse käsitleda üleüldise mõttearendusprotsessi raames, millega valmistatakse ette järgmine mitmeaastane finantsraamistik.

Mis puudutab **rahastamisvahendite kokkusobivust ELi strateegiaga**, siis rõhutab komisjon, et rahastamisvahendid on abinõu ELi poliitika elluviimiseks. Need ei ähvarda kokkulepitud poliitikat ja neid ei peaks pidama ohuks ühelegi poliitikavaldkonnale. Nende kasutamine eelolevatel aastatel sõltub ELi eelarve ja poliitikaga seotud eesmärkidest ning nende vahendite sobivusest sellise poliitika kujundamiseks.

Komisjon on oma ettepanekus vaadata läbi **finantsmäärus/koondmäärus**[3] seadnud juba eesmärgiks paigutada liidu erinevad rahastamisviisid, eriti usaldusfondid, strateegiliste investeeringute fondid, tagatisfondid, rahastud, rahastamisvahendid ja makromajanduslik finantsabi finantsmääruse ja eeskätt selle X jaotise ühtsesse õigusraamistikku. Lisaks ühtlustatakse struktuuri- ja investeerimisfondide ning komisjoni hallatavate vahendite eeskirjad võimalikult suures ulatuses. Ettepanekut arutatakse praegu Euroopa Parlamendis ja nõukogus. Seetõttu ootab komisjon parlamendilt heameelega kõiki ettepanekuid, mis aitavad nende probleemide lahendamist veelgi parandada.

Seoses ettepanekuga hinnata EFSI loomise kontekstis uuesti **Euroopa ühendamise rahastu võlainstrumendi** eelhinnangut ja anda hinnang EFSI mõjule leiab komisjon, et selle rahastamisvahendi käikulaskmise järel ilmnevaid turusuundumusi tuleks hinnata selle vahendi kohta käiva vahekokkuvõtte koostamise protsessi käigus.

Siiski on komisjon valmis hindama Euroopa ühendamise rahastu võlainstrumendi sidusust muude ELi algatustega – sealhulgas EFSIga – Euroopa ühendamise rahastu kohta praegu koostatavas vahekokkuvõttes, mis valmib eeldatavasti 2017. aasta lõpuks, pärast väliskonsultantide hindamisaruande lõpetamist. Lisaks avaldatakse Euroopa ühendamise rahastu eelhindamise lisa, kus käsitletakse investeerimisvajadusi EFSI algatamise järel ja Euroopa ühendamise rahastu sektorite kapitaliinstrumendi potentsiaali.

Peale selle võib komisjon EFSI hindamise käigus esitada vajaduse korral hinnangu **EFSI mõju** kohta muudele rahastamisvahenditele.

2. EELARVE- JA FINANTSJUHTIMINE (ARTIKLID 40–42)

Euroopa Parlament ja nõukogu on esitanud kolm olulist ettepanekut, mis käsitlevad vastavalt täitmata kohustuste seiret; igal aastal ajakohastatava pikaajalise rahavoo prognoosi koostamist ning vajadust võtta arvesse suutlikkuse piiranguid teatavates

[3] COM(2016) 605final, 14.9.2016.

liikmesriikides ja pakkuda neile tehnilist abi, et tõsta eeskätt Euroopa Struktuuri- ja Investeerimisfondide valdkonna vahendite kasutamise määra.

Komisjon jätkab liikmesriikide suhtes meetmete võtmist, et vähendada **täitmata kohustusi** ja kasutada ühtekuuluvuspoliitika vallas ulatuslikumalt netokorrektsioone, järgides samal ajal õigusraamistikku.

Liikmesriikide toetamiseks on komisjon moodustanud juba parema rakendamise rakkerühma eesmärgiga parandada Euroopa Struktuuri- ja Investeerimisfondide rakendamist teatavates liikmesriikides, tagades samal ajal kulude täieliku seaduslikkuse ja korrektsuse raamistikus, mis on kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistikuga ja asjaomaste õigusaktidega. Komisjon kavatseb saavutada rakkerühma töö võimalikult suure kasu ning keskendub sellele, et pakkuda liikmesriikidele ennetavat ja sihipärast lähenemist, millega toetada ühtekuuluvuspoliitika rahastamist aastatel 2014–2020.

Mis puudutab ajakohastatud **pikaajalist rahavoogu**, siis on komisjon oma teatises mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte/läbivaatamise kohta esitanud maksete prognoosi, milles hinnatakse kehtivate maksete ülemmäärade jätkusuutlikkust ning mis hõlmab täitmata kulukohustuste hinnangut ja kohustustest vabastamise arengusuundumusi kuni praeguse mitmeaastase finantsraamistiku lõpuni.

Komisjon jätkab rakendamise pidevat seiret ja ajakohastab selle järgi oma prognoosi.

Lisaks ajakohastab komisjon 2017. aastal 2020. aasta järgse maksekohustuste assigneeringute prognoosi kooskõlas eelarvedistsipliini käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktiga 9 eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta.

3. LIIDU EELARVE TULEMUSLIK TÄITMINE (ARTIKLID 83, 85, 97, 99, 101)

Euroopa Parlament on esitanud mitu ettepanekut nii **iga-aastase haldus- ja tulemusaruande** kui ka programmi „Horisont 2020“ kohta.

Aastatega on komisjon juurutanud tulemustest aruandmise mehhanismid, mille eesmärk on selgitada rahastamiskavade toimimist ja näidata, kuidas ELi rahalisi vahendeid kasutatakse poliitiliste eesmärkide saavutamiseks.

Kõik 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku rahastamiskavadega seotud põhilised õigus- ja rakendusaktid sisaldavad tulemusraamistikke, millega seatakse eesmärgid ning määratakse kindlaks nii edusammude mõõtmise näitajad kui ka seire, aruandluse ja hindamise korraldus. Tulemusraamistiku rakendamist ajakohastatakse korra aastas eelarveprojektile lisatavates töödokumentides, st programmide tegevusaruannetes. **Iga-aastasesse haldus- ja tulemusaruandesse koondatakse ELi eelarve tulemuslikkust ja haldamist käsitlev teave ning selles antakse põhjalik ülevaade sellest, kuidas kasutatakse ELi eelarvet liidu poliitiliste prioriteetide toetamiseks**.

Alates 2016. aastast on komisjoni iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes ühendatud kaks varasemat aruannet: Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 318 kohaselt koostatav hindamisaruanne ja finantsmääruse artikli 66 lõike 9 kohaselt nõutav koondaruanne. Aruanne põhineb komisjoni osakondade iga-aastastel tegevusaruannetel ja ka muudel tulemuste kohta saadud üksikasjaliku teabe allikatel, näiteks programmide tegevusaruannetel, mis esitatakse koos aastaeelarvega, ELi eelarve programmide hindamisaruannetel ja liidu tegevuse üldaruandel. Iga-aastases

haldus- ja tulemusaruandes, millesse on koondatud ELi eelarve tulemuslikkust ja haldamist käsitlev teave, antakse põhjalik ülevaade sellest, kuidas ELi eelarve toetab liidu poliitilisi prioriteete.

Saavutusi kirjeldatakse iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes vastavalt sellele, milline on programmide lõpetatuse tase – alates programmi varase etapi sisendandmetest kuni lõpetatud programmide tulemusteni. Komisjon esitab iga-aastase haldus- ja tulemusaruande koostamise ajal kättesaadava teabe. Tavapärane on see, et programmi rakendamise varases etapis sisaldab see teave sisendnäitajaid (rahalised eraldised) ja võimaluse korral ka väljundeid. See teave annab hea ettekujutuse ELi eelarvekulutustest ja ELi eelarve tähtsusest poliitiliste prioriteetide täitmisel. Kui programmi täitmise tähtaeg jõuab lähemale, muutuvad kättesaadavaks andmed tulemuste ja mõju kohta. Praeguse mitmeaastase finantsraamistiku programmide tulemustest jätkatakse aruandmist iga-aastase haldus- ja tulemusaruande edasistes versioonides.

Euroopa Parlament kutsub komisjoni üles avaldama iga-aastast haldus- ja tulemusaruannet varem. Samuti palub ta komisjonil hinnata järgmises tulemusaruandes paremini kõikide poliitikameetmete väljundeid ja tulemusi, näidata selgesti ja kokkuvõtlikult Euroopa poliitikameetmete osa liidu eesmärkide saavutamisel ja hinnata nende asjaomast panust „Euroopa 2020“ eesmärkideni jõudmisel.

Komisjon võttis 2016. aasta haldus- ja tulemusaruande vastu 13. juunil 2017, st enne finantsmääruse artikli 66 lõikega 9 kehtestatud tähtaega, milleks on 15. juuni. Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande märkimisväärselt varasem avalikustamine ei oleks paraku kooskõlas praeguste seadusjärgsete tähtaegadega, mille jooksul liikmesriigid peavad edastama vajalikud andmed komisjonile. Need andmed moodustavad peamise sisendteabe koostöös liikmesriikidega eelarve täitmisel hallatavate rahaliste vahendite eest vastutavate peadirektoraatide iga-aastaste tegevusaruannete jaoks.

Alates 2016. aastast ja iga komisjoni osakonna koostatud strateegiliste kavade põhjal selgitatakse iga-aastastes tegevusaruannetes, kuidas aitavad konkreetsed eesmärgid poliitilisi prioriteete täita, ja täpsustatakse seoseid strateegiaga „Euroopa 2020“.

Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu tegid ettepanekuid, mis kätkesid programmi **„Horisont 2020“** aruandluse ja haldusraamistiku suuremat tulemuslikkust.

Mis puudutab tulemuslikkusest aruandmist, siis annab komisjon programmi „Horisont 2020“ vahehindamise aruandes ning iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes aru programmi „Horisont 2020“ raames tehtud edusammudest ja programmi osatähtsusest strateegias „Euroopa 2020“, tuginedes värskeimale teabele tulemuste kohta. Lisaks hindab ta 2018.–2020. aasta tööprogrammide jaoks rakendatavate tööprogrammide tulemuslikkust.

Seoses haldusraamistiku tulemuslikkusega **tagab komisjon tähtaegade, sisendandmete, väljundite, tulemuste ja mõju järjepideva kasutamise kooskõlas parema õigusloome suunistega**. Ta jätkab nende suuniste järjekindla kohaldamise edendamist teadlikkuse suurendamise ja asjakohase koolituse abil.

4. HALDUSTEGEVUS JA KOMISJONISISESED JUHTIMISVAHENDID (ARTIKLID 62, 70–73, 215E, 306)

Euroopa Parlament ja nõukogu väljendavad heameelt Euroopa Kontrollikoja heakskiitva arvamuse üle ELi raamatupidamisarvestuse kohta ja selle üle, et tulude poolel ei esinenud olulisi vigu. Euroopa Kontrollikoda leidis lisaks, et kohustused on kõikides peamistes aspektides seaduslikud ja korrektsed. Kuid ehkki nii Euroopa

Parlament kui ka nõukogu märgivad, et maksetega seotud hinnanguline üldine veamäär on viimastel aastatel langenud, on nad siiski pettunud, et maksete tegemisel esines olulisi vigu.

Euroopa Parlament rõhutab vajadust **kasutada kogu kättesaadavat teavet vigade ennetamiseks, tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks**. Ta kutsub komisjoni üles väljastama peadirektoraatide iga-aastastel tegevusaruannetel põhinevat **kinnitavat avaldust**, et anda oma **statistiline hinnang veamäärale** ja hinnata eraldi ELi rahaliste vahendite hulka, mille komisjon kavatseb tagasi saada 2015. eelarveaastaga seotud **sissenõuete/finantskorrektsioonide** kaudu.

Nõukogu soovitab komisjonil ja Euroopa Kontrollikojal teha koostööd, et lähendada oma meetodeid, kui nad hindavad mõju, mida avaldab finantskorrektsioon hinnangulistele riskiga seotud kuludele programmi lõpetamise ajal, ja esitada võrreldavaid andmeid. Samuti kutsub ta komisjoni üles esitama eelarveasutusele **põhjaliku aruande valdkondade kohta, kus tuvastatud hinnanguline veamäär on püsivalt kõrge, ja selgitama välja selle algpõhjused**.

Komisjoni kui ELi eelarve haldaja eesmärk on tagada ELi eelarve usaldusväärne finantsjuhtimine ennetavate ja parandavate kontrollimeetmete kohaldamise kaudu, võttes arvesse programmide mitmeaastast iseloomu. Vajalikud on nii ennetavad meetmed, näiteks eelkontroll, maksete peatamine ja maksetähtaja edasilükkamine, kui ka parandusmeetmed, näiteks finantskorrektsioonid ja sissenõuded.

Komisjon annab nende meetmete kohta aru iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes, toetudes komisjoni osakondade iga-aastastele tegevusaruannetele. Ta jätkab kooskõlas nõukogu ettepanekuga koostööd Euroopa Kontrollikojaga, et muuta aruandlust veelgi paremaks.

Järgides Euroopa Parlamendi ettepanekuid eelmise eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse ajal, võeti 2015. aasta haldus- ja tulemusaruandes kasutusele programmi lõpetamisel esinevad riskiga seotud kulud, et hinnata kulutuste summa potentsiaalset riski mitmeaastase kontrolltsükli lõpetamise ja parandusmeetmete kohaldamise korral. See põhineb komisjoni parimal ja konservatiivsel hinnangul eelarvele avalduva riskiga seotud kulude kohta ja eeldatavasti rakendatavatel parandustel. Samuti on arvesse võetud liikmesriikide asjakohaseid andmeid.

Ka edaspidi esitab komisjon iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes riskiga seotud kogukulud. **2016. eelarveaastal moodustavad programmi lõpetamisel esinevad riskiga seotud kulud hinnanguliselt 0,65–1,07 % 2016. aasta kogukulutustest.** See näitab, et komisjon ohjab kulutuste seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riske mitmeaastases ajaplaanis tulemuslikult.

Komisjoni kolleegium võtab ELi eelarve iga-aastase haldus- ja tulemusaruande vastuvõtmisega üldise poliitilise vastutuse ELi eelarve haldamise eest. Komisjoni arvates kuulub siia ka talituste tööga seotud aruandekohustus.

Seoses ettepanekuga hinnata statistiliselt veamäära leiab komisjon, et sellisel lähenemisel lisanduks auditile veel üks etapp, eriti koostöös liikmesriikidega eelarve täitmisel hallatavate vahendite puhul. Komisjon jätkab koostööd liikmesriikide auditiasutustega ja teeb kindlaks üldise statistiliselt usaldusväärse meetodi veamäära hindamiseks ning selliste määrade kasutamiseks pärast kinnitamist. Sel viisil rakendab komisjon ühtse auditi põhimõtet, keskendudes oma tegevuses liikmesriikide audiitorite tegevuse kontrollimisele ja nende auditite kinnitamisele.

28. veebruaril 2017 võttis komisjon vastu vigade esinemise algpõhjusi ja võetud meetmeid käsitleva teatise[4]. Selles leiti, et komisjon ja Euroopa Kontrollikoda jõudsid püsivalt kõrgete veamäärade olemuse ja algpõhjuste küsimuses samadele üldjäreldustele: juhtimise ja kontrollisüsteemides esinevad puudused, mida mõnel juhul süvendab keerukas õigusraamistik. Seetõttu jätkab komisjon oma eeskirjade lihtsustamise tegevuskava täitmist, näiteks finantsmääruse/koondmääruse läbivaatamise ettepaneku kaudu.

Euroopa Parlament palub komisjonil lisada finantsaruandele **juhtimise aastaaruanne** ning **keskpika ja pikaajalise eelarvelise jätkusuutlikkuse aruanne**.

Komisjon ajakohastab ja avaldab korrapäraselt oma juhtimiskorralduse alast teavet. Teave programmi lõpetamise ajal esinevate riskiga seotud kulude kohta esitatakse iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes.

Keskmise aja ja pikaajalise eelarvelise jätkusuutlikkuse aruande kohta tuleb märkida, et võla mõõtme (st suutlikkus täita finantskohustusi või võlga refinantseerida või suurendada) ja tulu mõõtme (st suutlikkus varieerida olemasolevaid maksumäärasid või võtta kasutusele uusi tuluallikaid) erinevuste tõttu ei ole liidu eelarve riikide eelarvetega võrreldav. Mitmeaastane finantsraamistik on vahend, mis tagab ELis tulevaste maksenõuete ja eelarveprioriteetide stabiilsuse ja prognoositavuse keskmise ja pika tähtaja jooksul. Komisjon annab nende aspektide kohta aru aasta lõpus, sest eelarvetsükkel ei võimalda avaldada seda teavet koos aastaaruannetega.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu üleskutse kohta läheneda **ühtsele auditile** ennetavalt kinnitas komisjon, et see juba toimib poliitikavaldkondade mitmetasandiliste kontrollisüsteemide puhul, mida rakendatakse koostöös liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Seoses ettepanekuga analüüsida niinimetatud **tagasiulatuvaid projekte** koos eelhinnanguga, milles kinnitatakse, et asendusprojektidega täidetakse kavandatud eesmärgid, rõhutab komisjon, et selliste projektidega asendamine on olemasolevas õigusraamistikus võimalik. Eelarve täitmisel koostöös liikmesriikidega lasub vastutus ainuüksi liikmesriigil, kes peab kinni pidama asjaomase programmi rahastamiskõlblikkuse tingimustest, nagu selgitab komisjon oma juhistes. Õigusaktidega on selline lähenemine lubatud. Komisjoni ülesanne ei ole eelhinnata selliseid projekte põhimõtete alusel, mille kohaselt täidetakse eelarvet koostöös liikmesriikidega. Sellest olenemata teeb komisjon korrapäraseid auditeid, et kontrollida, kas liikmesriigid täidavad oma kohustusi.

5. AAFRIKA RAHUTAGAMISRAHASTU HALDAMINE, ARTIKLID 92–93

Euroopa Parlament on seoses oma resolutsiooniga Euroopa Arengufondi kohta esitanud komisjonile **Aafrika rahutagamisrahastu** haldamise kohta kaks tähtsat ettepanekut, mis on seotud juhtimise ja parandusmeetmeid hõlmava aruandlusega.

Juhtimise küsimuses kirjutasid komisjon ja Euroopa välisteenistus 2017. aasta jaanuaris alla uuele talitustevahelisele töökorraldusele, milles määratakse kindlaks rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraadi ning Euroopa välisteenistuse (peakorterid ja esindus) selge tööjaotus Aafrika rahutagamisrahastu haldamisel.

[4] (COM(2017)124).

31. jaanuaril 2017 tutvustas rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraadi peadirektor parandusmeetmeid eelarvekontrollikomisjoni ja säästva arengu komisjoni ühiskomisjonile. Komisjonide esimeestega lepiti kokku, et järelmeetmeid käsitlev esitlus toimub nõuetekohasel ajal.

Lisaks võttis rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat 2016. aastal vastu uue tegevuskava, mida ta hakkas ellu viima ja mille eesmärk on kõrvaldada kontrollisüsteemi veel alles jäänud puudused vastavalt reservatsioonidele, mis esitati peadirektoraadi 2015. aasta tegevusaruandes veamäära analüüsi abil kindlaks tehtud suure riskiga kuluvaldkondade kohta. Erilist tähelepanu pööratakse rahvusvaheliste organisatsioonidega toimuvate operatsioonide seirele, sest see on üks kahest suurema veariskiga erivaldkonnast. Kolmas Aafrika rahutagamisrahastut käsitlev reservatsioon seati eraldi ja see on seotud mitme sihipärase rakendatava meetmega.

* * *